gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z26-073494
Onderwerp:	Inzet verwacht rekeningresultaat 2026
Datum:	3 november 2026
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	J.H.A. Paffen
Gevraagd besluit:	1. Om ten laste van het resultaat de volgende reserveringen te doen: a. € 1.000.000 in de reserve accommodatiebeleid; b. € 150.000 in de reserve risico's woningbouw; c. € 1.000.000 in de reserve alternatieve duurzame energiebronnen en deze reserve hiervoor in te stellen; d. € 500.000 in de reserve bovenwijkse voorzieningen en deze reserve hiervoor in te stellen; e. € 500.000 in de reserve weerbare samenleving en deze reserve hiervoor in te stellen; f. € 1.000.000 in de reserve organisatieontwikkeling; g. € 150.000 in de reserve energiecoaches en deze reserve hiervoor in te stellen; 2. De begrotingswijziging 2026-15 die hiervan het gevolg is vast te stellen
Bijlage(n):	1. Concept raadsbesluit 2. Begrotingswijziging 2026-15

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Inzet verwacht rekeningresultaat 2026

2. Inleiding

Op basis van de halfjaarrapportage 2026 verwachten we voor dit jaar een positief rekeningsaldo van afgerond € 5,2 miljoen. Dit is ruim € 4,3 miljoen hoger dan was verwacht bij het opstellen van de begroting 2026-2029. Bij de behandeling van de halfjaarrapportage in de raadsvergadering van 24 september heeft u een motie (2026M03) aangenomen om een deel van het verwachte resultaat in te zetten voor verwachte niet begrote uitgaven.

Het verwachte positieve rekeningresultaat over 2026 willen we duurzaam inzetten. Om te bepalen of een voorstel voor reservering in aanmerking komt, hanteren we de volgende vier uitgangspunten:

- *Structurele waarde creëren:* de inzet levert blijvende waarde op
- *Maatschappelijke opgaven versnellen:* de inzet helpt om opgaven waar de gemeente al voor staat sneller of beter te realiseren dan binnen de reguliere begroting mogelijk is.
- Financiële veerkracht vergroten: de inzet versterkt de financiële positie van de gemeente of haar inwoners
- Toekomstige lasten beperken: de inzet voorkomt of verlaagt kosten in latere jaren.

Een voorstel hoeft niet aan alle vier de uitgangspunten te voldoen.

Met het doen van reserveringen verlagen we het verwachte jaarrekeningresultaat aanzienlijk. Dat draagt bij aan het aanpassen van het beeld dat de gemeente jaarlijks miljoenen overhoudt, terwijl de kosten voor inwoners jaarlijks stijgen.

Op basis van deze uitgangspunten hebben we in de raadswerkgroep Financiën van 26 oktober jl. een aantal voorstellen besproken. Op basis hiervan doen we nu een voorstel om tot reserveringen te komen tot een bedrag van € 4,3 miljoen. Overigens betreft het nu alleen nog maar reserveringen. Om tot daadwerkelijke uitvoering over te gaan moet de raad een besluit nemen om de gereserveerde middelen beschikbaar te stellen voor uitvoering.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. Om ten laste van de resultaat de volgende reserveringen te doen:
   a. € 1.000.000 in de reserve accommodatiebeleid;
   b. € 150.000 in de reserve risico's woningbouw;
   c. € 1.000.000 in de reserve alternatieve duurzame energiebronnen en deze reserve hiervoor in te stellen;
   d. € 500.000 in de reserve bovenwijkse voorzieningen en deze reserve hiervoor in te stellen;
   e. € 500.000 in de reserve weerbare samenleving en deze reserve hiervoor in te stellen;
   f. € 1.000.000 in de reserve organisatieontwikkeling;
   g. € 150.000 in de reserve energiecoaches en deze reserve hiervoor in te stellen;
2. De begrotingswijziging 2026-15 die hiervan het gevolg is vast te stellen

4. Argumenten

1.1 Deze bijdragen aan een duurzame inzet van het verwachte rekeningresultaat
Hieronder worden de voorstellen toegelicht. De bedragen die zijn opgenomen zijn indicatief en moeten nog verder worden uitgewerkt. De raad besluit uiteindelijk over de daadwerkelijke onttrekkingen en dus de inzet van de middelen.

a. Verduurzaming accommodatiebeleid (€ 1.000.000)
Wij stellen voor een reservering te treffen voor de verduurzaming van gemeentelijke accommodaties, als aanvulling op het accommodatiebeleid. Het participatietraject rondom dit beleid ronden we binnenkort af. De dorpsuitvoeringsplannen worden daarna aan de gemeenteraad voorgelegd, waarna we de projecten uitvoeren op basis van de prioritering die daarin is vastgelegd. In de huidige begroting is geen rekening gehouden met verduurzamingsmaatregelen, terwijl hier nog diverse inhaalslagen te maken zijn. Door hiervoor nu geld te reserveren kunnen we verduurzaming direct meenemen in de uitvoering van de dorpsuitvoeringsplannen. In de huidige onderhoudsplannen is hiervoor nu geen ruimte.

b. Versnellen woningbouw
In de motie wordt voorgesteld om voor de duur van één jaar middelen te reserveren voor extra capaciteit, om de woningbouw te versnellen bij de projecten Wienkeskoel, 't Sittert en Willem Alexanderlaan. Voor alle drie de projecten zijn al projectgroepen gevormd en is een projectleider benoemd. De projecten zijn ook al opgestart. De mogelijkheden om te versnellen zijn beperkt, onder meer door de grondpositie en de zorgvuldigheid van het te doorlopen proces. Onze conclusie is daarom dat extra capaciteit voor deze plannen niet leidt tot versnelling.

Mogelijk is de locatie Wienkeskoel een uitzondering. Als we de uitbreiding van het aantal woonwagens als deelproject benoemen en daar een eigen projectleider voor aanstellen, kan dat zorgen voor meer snelheid in het overige deel van het project. Hiervoor stellen we een reservering van € 150.000 voor, die kan ingezet worden als de GREX voor deze exploitatie een negatief resultaat laat zien. Bovendien moet nog verder uitgezocht worden of versnellen in dit kader mogelijk is gelet op het signaal van Enexis dat er geen ruimte is op het net.

c. Alternatieve duurzame energiebronnen bij de woningbouwopgave (€ 1.000.000)
Wij stellen voor een reservering te treffen voor de onrendabele top van off-grid wonen en andere alternatieve energieoplossingen bij onze woningbouwopgave. Door netcongestie is het in veel gebieden niet of pas laat mogelijk om nieuwbouwwoningen aan te sluiten op het elektriciteitsnet, wat de woningbouw kan vertragen. Deze vertraging kan ook leiden tot een verlaging van onze structurele inkomsten.
Het onderzoek naar off-grid wonen is al voorzien, maar lost het probleem op zichzelf niet op. Alternatieven zoals collectieve energiesystemen, lokale opwek en opslag of andere vormen van netonafhankelijke energievoorziening zijn vaak duurder dan een reguliere aansluiting en daardoor financieel onrendabel.

Als gemeente kunnen we ervoor kiezen die onrendabele top mee te financieren, zodat dergelijke initiatieven daadwerkelijk worden uitgevoerd en niet stranden op de kosten. Zo houden we de woningbouw op gang en doen we ervaring op met oplossingen die ook elders toepasbaar zijn. Tegelijk is het nog onzeker of off-grid wonen en andere alternatieven in de praktijk technisch, financieel en juridisch haalbaar en schaalbaar zijn. Daarom stellen we voor de reservering te koppelen aan de uitkomsten van het onderzoek, zodat de middelen alleen worden ingezet voor oplossingen die aantoonbaar bijdragen aan het versnellen van de woningbouw.

d. Bovenwijkse voorzieningen (€ 500.000)
Wij stellen voor een reservering te treffen voor bovenwijkse voorzieningen, zodat we bijvoorbeeld extra groen in nieuwbouwwijken kunnen meefinancieren. Dit zijn voorzieningen waarvan meerdere wijken of een groter gebied profiteren, maar die niet volledig binnen de grondexploitatie van één project passen.
In de praktijk vallen ze nu vaak af, omdat er in een plan onvoldoende ruimte is. Het gevolg is minder groen, minder ontmoetingsplekken en een minder klimaatbestendige inrichting dan wenselijk is. Met een gerichte reservering creëren we financiële ruimte om deze voorzieningen toch te realiseren. Bij de inzet van deze middelen is bij exploitaties door projectontwikkelaars is medefinanciering het uitgangspunt. De inzet van deze middelen kan wel leiden tot structurele kosten in het kader van beheer en onderhoud.

e. Weerbare samenleving (€ 500.000)
Wij stellen voor een reservering te treffen rondom het onderwerp weerbare samenleving. Langdurige en grootschalige verstoringen, zoals een meerdaagse stroomuitval of digitale uitval, kunnen snel tot maatschappelijke ontwrichting leiden, terwijl bestaande budgetten alleen de reguliere crisisbeheersing dekken. Met deze reservering versterken we in de komende drie jaar de gemeentelijke organisatie en de zelfredzaamheid van inwoners via vier sporen: een weerbare eigen organisatie (continuïteit, noodvoorzieningen, oefenen), voorbereide inwoners (communicatie, wijkinitiatieven, aandacht voor kwetsbare groepen), fysieke voorzieningen (opvang- en informatiepunten, noodcommunicatie) en samenwerking met veiligheidsregio en netwerkpartners. Ook hier geld dat de inzet van een deel van deze middelen kan leiden tot structurele kosten in het kader van beheer en onderhoud.

f. Toekomstbestendige organisatie (€ 1.000.000)
Wij stellen voor om € 1 miljoen te reserveren voor een periode van drie jaar, om personeel en organisatie te versterken. Met deze reservering investeren we gericht in de toekomstbestendigheid van onze organisatie.

We spelen in op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt door tijdelijk extra medewerkers aan te nemen op te leiden en ons daarmee voor te bereiden op uitstroom van personeel. Dit past binnen de verwachte ontwikkelingen op de gemeentelijke arbeidsmarkt in de komende tien jaar. Dit past ook binnen het Akkoord, waarin de ambitie is opgenomen om te onderzoeken of een regionale traineepool kan worden opgezet. Met de reservering creëren we de ruimte om deze

ambitie daadwerkelijk uit te voeren en tegelijk nieuwe medewerkers aan onze organisatie te binden en binnen onze eigen organisatie op te leiden.

Ook de uitkomsten van de kerntakendialoog hebben invloed op onze organisatie. De investeringen die in dit kader noodzakelijk zijn worden meegenomen bij ontwikkelingen voor de toekomstbestendige organisatie. Door keuzes te maken kunnen we de inzet van de hogere capaciteit koppelen aan thema's die uiteindelijk leiden tot structurele waarde creatie.
Een toekomstbestendige organisatie betekent ook kijken naar de mogelijkheden die de verdere ontwikkeling van automatisering en AI en verbetering van de werkprocessen.

g. Voortzetten inzet energiecoaches (€ 150.000)
Wij stellen voor de inzet van energiecoaches in het kader van de aanpak van energiearmoede te verlengen. Deze financiering houdt per 2027 op. Het tot dan beschikbare budget is dan ook volledig gebruikt. Steeds meer inwoners hebben moeite om hun energierekening te betalen, terwijl de kosten voor wonen en levensonderhoud blijven stijgen. Energiecoaches bieden deze huishoudens praktische en persoonlijke ondersteuning, bijvoorbeeld met gerichte tips om energie te besparen, hulp bij het aanvragen van regelingen en advies over eenvoudige maatregelen in huis. Daarmee verlagen zij de energiekosten van inwoners en verbeteren zij het wooncomfort en de gezondheid. Omdat de coaches bij mensen thuis komen, bereiken zij ook inwoners die zelf niet snel hulp zoeken. Verlenging is belangrijk om de opgebouwde expertise, het vertrouwen en het netwerk te behouden en om te voorkomen dat kwetsbare huishoudens zonder ondersteuning komen te staan. Zo voorkomen we dat financiële problemen verder oplopen en dragen we bij aan een duurzame en sociale gemeente waarin iedereen kan meedoen.

5. Kanttekeningen

1.1 Het jaarrekeningsaldo is lager dan nu is geprognotiseerd
Het definitieve jaarrekeningsaldo is pas bekend op moment dat het boekjaar daadwerkelijk wordt afgesloten. Door nu al bedragen te reserveren ontstaat de mogelijkheid dat bij tegenvallers mogelijk een negatief resultaat ontstaat. Door nu niet het hele verwachte jaarrekeningsaldo te reserveren blijft er nog ruimte over indien zich tegenvallers voordoen. De raad kan bovendien altijd besluiten om bepaalde reserveringen terug te draaien.

6. Financiën

Het verwachte positieve resultaat 2026 voor de reserveringen is € 5.201,879 . Het totaal van de voorgestelde reserveringen bedraagt € 4,3 miljoen. Na reserveringen blijft nog een verwacht positief resultaat over van € 901.879.

7. Eerdere besluitvorming

Op 24 september 2026 is de halfjaarrapportage 2026 in de gemeenteraad vastgesteld. Naar aanleiding van het verwacht positieve resultaat heeft de raad toen motie 2026M03 aangenomen.

In deze motie roept u het college op om met een voorstel te komen om een deel van het verwachte resultaat in te zetten voor verwachte niet begrote uitgaven.

8. Communicatie

De voorstellen zijn besproken in de bijeenkomst van de raadswerkgroep financiën van 26 oktober 2026. U bent voor de behandeling van de begroting 2027-2030 in de raad van 5 november 2026 geïnformeerd over de voorstellen.

9. Planning en uitvoering

Voor de daadwerkelijk inzet van de gereserveerde bedragen dient de raad eerst toestemming te geven.

10. Privacy
Niet van toepassing

11. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

In de Gemeentewet zijn de regels omtrent de vaststelling van de begroting vastgelegd in artikel 189 tot en met 196. Ten aanzien van reserveringen zijn in de “Financiële verordening ex art.212 Gemeentewet van de gemeente Roerdalen 2023” in artikel 13 door de raad nadere regels bepaald.

12. Bijlagen

Bijlage 1: Begrotingswijziging 2026-15.

Sint Odiliënberg, 3 november 2026

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris, De burgemeester,

ing. L.H.C. Bijl Ing. J.M.A. van Agtmaal